

ขอบเขตเนื้อหา

วารสารพัฒนสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัย และผลงานสร้างสรรค์ด้านพัฒนาศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องกับสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในเชิงเศรษฐกิจ บริหารธุรกิจ การเมือง สารสนเทศศาสตร์ สุขภาวะทางกาย จิต และสังคม และสาขาที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ คณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจโดยทั่วไปและเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคม โดยเปิดรับบทความประเภทบทความวิจัย (Research article) บทความปริทัศน์ (Review article) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book review)

สังกัด

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เลขที่ 181 ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000
โทรศัพท์ : 073-331-304 โทรสาร : 073-312-232
อีเมล jsdrp.psu@gmail.com
วารสารฉบับอิเล็กทรอนิกส์ <https://so15.tci-thaijo.org/index.php/jsdrp>

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.จิรัชยา เจียวัก	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
-----------------------------------	--------------------------

รองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นवल แก้วสุวรรณ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
--------------------------------------	--------------------------

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ครองชัย หัตถา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา ท่วมสุข	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ โรมรัตน์พันธ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญมาก	มหาวิทยาลัยทักษิณ
รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอร แสนภูวา	สมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา วิริยเวชกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.บุษอรีย์ ยี่หมาะ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพร ยางประยงค์
รองศาสตราจารย์ ดร.กันยารัตน์ เควียะเสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจตน์จรรย์ อาจไธสง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชนิตว์ สีนาราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ ใจเที่ยง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญ์ ขวัญเรียง
อาจารย์ ดร.ดรุณี อภัยกาวิ
อาจารย์ ดร.สิริกิร บำรุงกิจ
รองศาสตราจารย์ ดร.ฤทัยชนนี สิทธิชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสัจการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ทองเผื่อ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์นันต์ บุญญานุพงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุศดา แก้วแสงอ่อน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวุฒิ ช่อไม้ทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ โยธี
อาจารย์ ดร.ธันยากร ตูต๊ะเกื้อ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
มหาวิทยาลัยทักษิณ
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กองบรรณาธิการจัดการ/ต้นฉบับ

นายสันติ เส้นหมาน
นายคมกริช รุมดอน
นางสาวณัฐอร เลี้ยวประเสริฐ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กำหนดการจัดพิมพ์เผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - เดือนเมษายน
ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม
ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน - เดือนธันวาคม

คณะผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง

บทความวิจัย (Research article) บทความปริทัศน์ (Review article) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book review) ที่ตีพิมพ์ในวารสารพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้รับการตรวจอ่านและแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายนามต่อไปนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐตากานต์ พยัคฆา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญสุภาณัฐ พันธุ์เกษม	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี สอาดเทียน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสระ ทองสามสี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสุดา วนาลีสิน	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอพร โมฬี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร เวชโซ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อาจารย์ ดร.มารุณี อุไรรัตน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
อาจารย์ ดร.กฤษฎา ศุภกิจไพศาล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร.อนุพงศ์ ขอบเขต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ภรณีย์ ยี่ถิ้น	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.รัชนิดา รอดอ้าว	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
อาจารย์ ดร.จุฑามาศ พรหมทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อาจารย์ ดร.ฉันทากร ตุดแก้ว	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารพัฒนาสังคมแต่ละฉบับกองบรรณาธิการตรวจสอบเป็นขั้นแรก แล้วจัดให้มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) และพิจารณาประเมินบทความตามเกณฑ์และแบบฟอร์มที่กำหนดในลักษณะเป็น Double-blind peer review คือ ปกปิดรายนามผู้เขียนบทความและผู้เกี่ยวข้อง

วารสารพัฒนาสังคม ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 นี้ ยังคงมุ่งมั่นในการนำเสนอบทความทางวิชาการ คุณภาพสูงที่ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) จำนวน 3 ท่าน จากหลากหลายสถาบัน ซึ่งไม่ได้อยู่ในหน่วยงานเดียวกับผู้แต่ง ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับบทความอย่างเคร่งครัด ตามเกณฑ์คุณภาพของ TCI โดยฉบับนี้ ประกอบด้วยบทความวิจัยจำนวน 5 เรื่อง ที่สะท้อนให้เห็นถึงพลวัตของการพัฒนามิได้หยุดนิ่งอยู่เพียงระดับใดระดับหนึ่ง หากแต่ทอดยาวจากปัจเจกบุคคลที่ปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม สู่ชุมชนที่รวมพลังทางสังคม และขยายผลเป็นนโยบายโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงระบบ ทั้งหมดนี้ปรากฏชัดในข้อค้นพบอันเข้มข้นของบทความในฉบับนี้

เมื่อ พลวัตของการพัฒนา กล่าวได้ว่ามี มิติที่หลากหลาย ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ชุมชน ไปจนถึงเชิงนโยบายโครงสร้าง ซึ่งการเห็นคุณค่าทั้งทุกมิติจึงเป็นสิ่งที่มีความยิ่ง ฉบับนี้เปิดประเด็นด้วย เรื่อง *การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชน กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านหม้อเขียนสี บ้านพิพิธภักดิ์ จังหวัดอุดรธานี* ของ กฤษณพัฒน์ จันทราทูล และ ชุตติพงศ์ คงสันเทียะ ซึ่งวิเคราะห์ได้อย่างคมชัดถึงจุดแข็งด้านอัตลักษณ์และเครือข่าย ขณะเดียวกันก็ชี้ให้เห็นข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคลและการตลาดที่ต้องได้รับการพัฒนา ไม่เพียงแต่เป็นแผนปฏิบัติการสำหรับกลุ่มอาชีพเท่านั้น แต่เป็นต้นแบบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปขยายผลสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นระบบ ในขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจต้องดำเนินการไปพร้อมกับการจัดการความเสี่ยง โดยเฉพาะในภาคปศุสัตว์ บทความวิจัยเรื่อง *การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคแอนแทรกซ์ในโคเนื้อ: กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย* ของ กิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์ และ ศิริมงคล สอนสุ่ย ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ช่องว่างของการสื่อสารความเสี่ยงได้อย่างน่าสนใจ แม้เกษตรกรจะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคในระดับดี แต่การรับรู้ข่าวสารกลับอยู่ในระดับปานกลาง ข้อค้นพบที่สำคัญคือเครือข่ายชุมชนเป็นช่องทางที่ได้รับความเชื่อถือสูงที่สุด ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่หน่วยงานรัฐควรนำไปปรับกลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม เพื่อปิดช่องว่างความรู้ในการจัดการซากสัตว์และการควบคุมเชื้อในสิ่งแวดล้อมอย่างเร่งด่วน

ในมิติของการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น บทความวิจัยเรื่อง *ทัศนคติของวัยรุ่นที่มีต่อขนมข้าวแตงงาในพื้นที่ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย* ของ กิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์ และ ขวัญฤทัย ทองนา ได้นำเสนอข้อมูลที่น่าเป็นห่วง เมื่อพบว่าวัยรุ่นมากกว่าครึ่งไม่รู้จักขนมพื้นถิ่นนี้ และไม่เห็นการทำขนมในโอกาสพิเศษของชุมชน การที่วัยรุ่นมีทัศนคติที่ดีต่อขนมข้าวแตงงาในระดับมาก แต่ขาดความรู้และความผูกพัน เป็นโจทย์ท้าทายให้หน่วยงานท้องถิ่นและสถานศึกษาต้องเร่งสร้างกลไกอนุรักษ์เชิงรุก ผนวกภูมิปัญญาอาหารเข้ากับวิถีชีวิตสมัยใหม่ เพื่อไม่ให้มรดกทางวัฒนธรรมสูญหายไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ทั้งนี้ในบริบทที่สังคมไทยเผชิญกับปัญหาสุขภาพเรื้อรังอย่างต่อเนื่อง บทความวิจัยเรื่อง *การพัฒนารูปแบบการพยาบาลในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ ผู้ติดสารเสพติด โรงพยาบาลเหนือคลอง จังหวัดกระบี่* ของ นริสรา รัตนวงศ์ เป็นบทความที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในเชิงปฏิบัติการ โดยใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้ง

ชี้ให้เห็นจุดอ่อนสำคัญด้านแรงจูงใจภายในและการมีส่วนร่วมของครอบครัว และนำสู่การพัฒนารูปแบบการพยาบาลแบบองค์รวม ส่งผลดีได้อย่างดี ปิดท้ายด้วยบทความที่สะท้อนความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล บทความวิจัยเรื่อง **ทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช** ของ นิตยรัตน์ ขวัญคง, นุชรี แสงมะณี, รัชนิกร วิวัชนะ และ ปริญญา ขวัญเรียง ซึ่งพบค้นหา ระดับการรู้ดิจิทัลของนักศึกษา โดยเฉพาะด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีสติและจริยธรรม แต่ก็พบปัญหาสำคัญคือการเรียนรู้ที่ยังเน้นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ ข้อค้นพบนี้เป็นสัญญาณเตือนให้สถาบันผลิตครูปรับหลักสูตรสู่การลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้บัณฑิตครูมีสมรรถนะดิจิทัลเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างก้าวกระโดด

ทั้ง 5 บทความในวารสารฉบับนี้ ล้วนสนับสนุนแนวคิดที่ว่า **การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องเกิดจากการบูรณาการทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น พลังของชุมชน และการเสริมสร้างศักยภาพบุคคลบนฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์** บทความทุกเรื่องผ่านกระบวนการวิจัยที่เข้มข้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ จนเกิดเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง วารสารพัฒนาสังคมขอขอบพระคุณผู้เขียนทุกท่านที่ไว้วางใจให้เราเผยแพร่ผลงาน ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่เสียสละเวลาประเมินบทความอย่างเข้มข้น และขอบขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการ นักวิจัย ผู้ปฏิบัติงานพัฒนา และผู้สนใจทั่วไป ในการนำองค์ความรู้ไปต่อยอดและประยุกต์ใช้เพื่อสร้างสรรค์สังคมไทยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป ดังนั้น บทความทางวิชาการทั้ง 5 เรื่อง ล้วนแต่สนับสนุนแนวคิดที่ว่า **การพัฒนาที่แท้จริงต้องเริ่มจากการเข้าใจและให้คุณค่ากับฐานราก ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ รวมถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ในฐานะพลังการเปลี่ยนแปลง และ กลไกสถาบันสมัยใหม่ที่โปร่งใสและเป็นธรรม** เมื่อสามส่วนนี้ทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจจึงจะเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืนและมีเอกลักษณ์ ผู้อ่านเองก็สามารถนำวิธีคิดที่สื่อผ่านวารสารประยุกต์ใช้ได้ วารสารพัฒนาสังคม ขอขอบพระคุณผู้เขียนทุกท่านที่เลือกวารสารพัฒนาสังคมเป็นสื่อกลางเผยแพร่ผลงานของท่าน ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของบทความ และมาตรฐานคุณภาพของวารสาร ขอขอบพระคุณผู้อ่านที่ตอบรับวารสารพัฒนาสังคมเป็นอย่างดีอย่างต่อเนื่อง

รองศาสตราจารย์ ดร.จิรัชยา เจียวัก

บรรณาธิการวารสารพัฒนาสังคม